

Fefu and her friends

Autor: Maria Irene Fornés

Editorial: PAJ Publications

Any: 1990

Pàgines: 61

Idioma: anglès

Personatges: vuit dones

Sinopsi: Un migdia de primavera de 1935, vuit amigues es reuneixen a casa de Fefu per assajar un projecte teatral educatiu. Tot i que la retrobada sembla motiu de joia, a mesura que les amigues arriben reapareixen velles històries que semblaven oblidades però que, de fet, mai no van cicatritzar. A la tarda tenen lloc quatre converses simultànies en quatre espais diferents de la mateixa casa, durant les quals les amigues expliquen els seus patiments, la seva infelicitat i els seus somnis. Finalment, al capvespre, les vuit dones assagen l'exposició del projecte educatiu. Enmig de l'humor i l'afecte que senten les unes per les altres, però, la tensió va fent-se un lloc fins a desembocar en un tràgic desenllaç.

Comentari: Tot i ser una de les dramaturgues nord-americanes més destacades de la seva generació, Maria Irene Fornés (l'Havana, 1930) és una desconeguda entre nosaltres. Lloada per Susan Sontag, Caryl Churchill, Erika Munk i Bonnie Marranca, entre altres autores, la seva obra dramàtica abraça actualment cinc dècades, des que un ja llunyà 1961 va publicar *La viuda*, la seva primera peça teatral i una de les poques que ha escrit en castellà. Fornés és considerada una escriptora feminista, tot i que alhora ha estat criticada des de certs sectors per no ser-ho

prou. Probablement, però, aquestes crítiques s'expliquen pel seu rebuig al que és didàctic, la seva resistència a pertànyer a qualsevol grup i la seva insistència que el públic s'ha de lliurar a l'experiència de l'obra teatral com a obra d'art.

Escrita i estrenada el 1977, *Fefu and her friends* és, probablement, l'obra més coneguda de Maria Irene Fornés. Al començament, l'obra pot semblar una simple comèdia en la qual un grup d'amigues es reuneix per assajar un projecte educatiu mentre deixen anar sentències plenes d'enginy que provoquen la diversió de l'espectador: «El meu home es va casar amb mi perquè li recordés constantment que les dones som odioses», diu Fefu a la primera rèplica de l'obra. Ara bé, a poc a poc, a mesura que transcorre la peça, la delicadesa de Fornés com a dramaturga dibuixa un món íntim més enllà de les aparences, deixant entreveure les pors, les frustracions i els desigs més íntims d'aquest grup de dones. Llavors el públic percep que aquella alegria que envaeix l'obra durant les primeres pàgines no ha d'estar necessàriament en contradicció amb la profunda solitud que senten algunes d'aquestes dones, amb el sentiment de culpabilitat que experimenten després que els hagin inculcat que «el mal prové de fora [l'home]» i que «la dona genera el mal», i amb l'estreta dependència respecte a l'home que tenen. L'obra, doncs, presenta un clar enfocament feminista, sense arribar mai a ser dogmàtica. I és precisament això el que fa l'obra interessant i vàlida avui en dia: per sobre del missatge, hi ha una sensibilitat soterrada que fa que tot s'intueixi més que no pas es digui. El final, de fet, no deixa l'espectador sinó amb un munt d'interrogants. Finalment, cal destacar un apunt sobre una innovació formal que incorpora Fornés. Els actes I i III transcorren a la sala d'estar de casa de Fefu, però l'acte II passa en quatre espais

